

Fiskeridirektoratet

5804 BERGEN

Deres ref.
22/18580-

Vår ref.
2023/580-8

Saksbehandler
Jan Birger Jørgensen, 930 44 346

Dato
02.10.2023

Høring – Forslag til endringer i regulering av deltakelsen i fangst av snøkrabbe

Landsstyret i Norges Fiskarlag behandlet ovennevnte sak i møte i dag 2. oktober 2023 og fattet følgende vedtak:

«Innledning

Norges Fiskarlag viser til Fiskeridirektoratet høringsforslag datert 29. juni 2023 med forslag til endringer i regulering av deltakelsen i fangst av snøkrabbe. I notatet ber direktoratet om høringsinstansenes synspunkter på følgende spørsmål knyttet til følgende ulike alternativer for deltakelsen i framtidig fangst av snøkrabbe:

- *Alternativ 1.* Tradisjonell lukking av fangst av snøkrabbe.
- *Alternativ 2.* Delvis lukking, hvor totalkvoten deles mellom en åpen og lukket gruppe med kvalifiseringskrav for lukket gruppe.
- *Alternativ 3.* Påmeldingsordning, med fartøyskvoter og siste utseilingsdato før refordeling.
- En egen vurdering av hvorvidt investeringer i fartøy og utstyr før skjæringsdatoen skal kunne danne grunnlag for deltakelse i eventuell lukket gruppe.
- Tilbakemelding på forslaget om reduksjon i antall teiner per fartøy til 6000 teiner.
- Tilbakemelding på om man i regelverket bør legge mer til rette for samarbeid mellom land- og sjøindustrien for levering av levendefanget snøkrabbe og eventuelle forslag til hvordan dette kan gjøres.
- Tilbakemelding på om det bør åpnes for at en prosentandel av totalkvoten bør forbeholdes landindustrien, og at det utlyses noen særlige tillatelser for dette.

- Tilbakemelding på om man bør utvide stengningsperioden fra 1. juli til 31. desember, jf. vitenskapelige råd fra Havforskningsinstituttet for 2023.

På grunnlag av den organisasjonsmessige behandlingen av saken fremmer Norges Fiskarlag følgende synspunkter på de ulike problemstillingene som tas opp i høringsnotatet.

Norges Fiskarlag er opptatt av snøkrabbefisket utøves i god sameksistens med andre fiskerier og at alt bruk tas opp etter endt sesong. Dette siste har vært en betydelig utfordring i snøkrabbefisket de siste årene, ved at et stort antall teiner har stått igjen på feltet etter endt sesong. Tapte teiner kan representere et betydelig problem i forhold til forsøpling av havbunnen og spøkelsesfiske, og har vært til stor ulempe for reketrålfåten som tradisjonelt har fisket i de samme områdene som det nyetablerte snøkrabbefisket.

Norges Fiskarlag er derfor tilfreds med at forslag om påbudt merking av alle snøkrabbeteiner, samt krav om rømningsvei i snøkrabbeteiner er foreslått innført. Disse kravene må komme på plass i god tid før neste sesong slik at flåten får tid til å tilpasse teinene i samsvar med nye krav, og derfor haster det med en avklaring av dette regelverket.

Adgangsregulering – vilkår mv

Norges Fiskarlag mener at gjeldende deltakerregulering og kvoteregulering av snøkrabbefisket ikke legger til rette for en optimal og lønnsom utnyttelse av snøkrabberessursen. Fiskarlaget er derfor av den oppfatning at det er nødvendig å snarest få etablert en strammere adgangsregulering, og at dette må iverksettes med virkning foran 2024-sesongen. Dette vil gi flåten som deltar i dette fisket langt større forutsigbarhet og grunnlag for lønnsomhet, samt også bidra positivt i tilknytning til HMS og redusere utfordringene med sameksistens med reketrålfåten. Næringen har i lengre tid etterlyst en adgangsbegrensning i snøkrabbefisket.

Oversikten som framkommer i høringsnotatet viser at det i perioden 2012–2023 er et stort antall fartøy som kun har deltatt ett år. Det er 14 fartøy som har to år med deltakelse, mens antallet fartøy som har deltatt fra tre til ti år med fangst varierer fra ett til fire fartøy. Videre framkommer at det er 9 fartøy som har deltatt i alle årene 2020–2022. Det er 2 fartøy som bare har deltatt i 2 av disse årene, mens det er 25 fartøy som bare har levert fangst for ett av årene 2020, 2021 eller 2022. Fiskeridirektoratet opplyser at det totalt er delt ut 69 snøkrabbetillatelser.

Fiskarlaget viser til at et stort antall fartøy har tillatelse til å delta, mens et fåtall av disse fartøyene har fisket som eneste driftsgrunnlag, eller en betydelig del av driftsgrunnlaget selv om fisket opprinnelig var definert som tilleggsfiskeri. De fleste av fartøyene som har fisket snøkrabbe deltok første gang i 2022, mens det meste av volumet som er fisket, er tatt

av fartøy som har deltatt i flere år. Når en skal lukke fisket må en både ta hensyn til fartøy som har deltatt i flere år og bidratt til å utvikle fisket, og til rederi som nylig har startet opp i fisket og gjort investeringer for å delta. Etter Fiskarlagets syn må lukkingen også ivareta rederier som har fått en tillatelse og gjort vesentlige investeringer i kontrahering av fartøy eller gjort større ombygginger av eksisterende fartøy før skjæringsdatoen 16. mai 2022, selv om de ikke har deltatt i fisket.

Nøkkeltallene om lønnsomheten i snøkrabbefisket, presentert i notatet, viser at både driftsmargin og totalkapitalrentabilitet har en oppadgående trend og var for første gang positiv i 2021. Det konstateres imidlertid at Fiskeridirektoratet vurderer det som mest nærliggende å tro at lønnsomheten har vært positiv i 2022, men at den igjen peker nedover i 2023 og kanskje også blir negativ.

Norges Fiskarlag går imot at det avsettes kvoter til en åpen gruppe, men at de knappe ressursene i sin helhet må fordeles til fartøyene som får rettigheter etter adgangsreguleringen. Dersom en eventuelt skulle komme i en situasjon hvor kvoten får en vesentlig økning (minst dobling) kan det vurderes en åpen gruppe.

Etter en helhetsvurdering mener Norges Fiskarlag at prinsippene for å avgjøre fremtidig deltakelse bør være *faktisk deltakelse* og *kvalifisert innretning*. Med kvalifisert innretning mener Fiskarlaget rederier som har bygget om eller kontrahert nybygg der en vesentlig del av investeringen er gjort for å kunne fiske og ta hånd om snøkrabbe. Det bør ikke åpnes for å gi deltakeradgang basert på dispensasjon utover dette, og viser til at dette både vil skape stor usikkerhet om rammene for lukkingen og kan føre til et stort antall dispensasjonssøknader fra fartøy som ikke faller innenfor deltakelse- eller innretningskriteriet.

Norges Fiskarlag går på denne bakgrunn inn at for fartøy/rederi som oppfyller minst ett av følgende vilkår tildeles snøkrabbetillatelse i en adgangsregulert gruppe:

1 Kvalifisert deltakelse – hel kvotefaktor

Norges Fiskarlag mener det er viktig å ivareta fartøy som har bidratt til å utvikle fiskeriet, samtidig som også andre fartøy som har gjort en viss innsats i fisket får adgang til å fortsette fiske. Fiskarlaget tilrår at fartøy, eller fartøy som har kommet til erstatning for, som har deltatt i tre av årene 2020, 2021 og 2022 fram til skjæringsdatoen, må tildeles kvotefaktor 1,0 i snøkrabbefisket. Bakgrunnen for at det foreslås en slik differensiering er at de fartøyene som har deltatt i hele referanseperioden, har hatt snøkrabbefiske som eneste eller en betydelig del av driftsgrunnlaget. Disse fartøyene har årlig fisket mellom 400 og 1500 tonn snøkrabbe, og flere av fartøyene har deltatt i mange år.

2 Begrenset deltakelse – redusert kvotefaktor

Norges Fiskarlag er videre av den oppfatning at fartøy som har deltatt i to av årene i referanseperioden, eller har fisket mer enn 10 tonn i ett av årene 2020, 2021 og 2022 fram til skjæringsdatoen, må tildeles kvotefaktor 0,75. Norges Fiskarlag mener fartøyene, eller

fartøyene de har kommet til erstatning for, har en berettiget forventning om videre deltakelse da de har fisket gjort en betydelig innsats i fisket.

3 Kvalifisert innretning – redusert kvotefaktor

Rederi med fartøy som oppfyller kravene til kvalifisert innretning men ikke har deltatt i fisket, tildeles en kvotefaktor på 0,75. Norges Fiskarlag mener det er rimelig å likestille disse fartøyene med fartøyene i gruppen begrenset deltakelse.

Norges Fiskarlag vil understreke at kvalifisert innretning kun må innvilges når betydelige irreversible investeringer er gjort for å fiske og produsere snøkrabbe. Fiskarlaget legger til grunn at det må stilles objektive og forutsigbare krav for å komme i betraktning, og støtter Fiskeridirektoratets vurderinger i høringsnotatet pkt. 8.5 om dispensasjon og innretting.

Andre forhold

Norges Fiskarlag legger til grunn at Fiskeridirektoratet avviser å tildele flere enn en rettighet, der samme fartøy har vært kjøpt og solgt flere ganger (knoppskyting). Videre mener Fiskarlaget at det etter lukking av fisket, bør innføres et aktivitetskrav for snøkrabbetillatelse som for andre hovedtillatelse, jf. § 9.1 i konsesjonsforskriften. Fiskarlaget mener det må stilles minimumskrav på 10 tonn for å opprettholde aktivitetskravet.

Dersom det i framtiden eventuelt skulle bli aktuelt å tildele nye snøkrabbetillatelse, må fartøy med redusert kvotefaktor først oppjusteres til faktor 1,0.

Norges Fiskarlag mener det ikke bør innføres maksimalkvoter eller fartøykvoter i 2024, og at spørsmålet om regulering må vurderes senere når antallet rettigheter er avklart.

Antall teiner pr. fartøy

Norges Fiskarlag går inn for at gjeldende grense på maksimalt 9.000 teiner per fartøy må beholdes. Flåten har innrettet seg i henhold til denne grensen og dimensjonert både bruk og produksjonskapasitet ut fra dette, og da er det ikke uproblematisk å påby en vesentlig reduksjon. En reduksjon i antall teiner vil medføre at tiden det tar fra setting til haling reduseres betydelig dersom en reduserer maksimalt antall teiner per fartøy til 6.000. I dag kan de mest effektive fartøyene røkte 9.000 teiner på under 5 døgn. Dersom en reduserer antall teiner som foreslått, vil teinene stå i 3 dager. Dette vil redusere seleksjonen i teinene fordi småkrabben trenger tid for å finne veien ut, samt medføre økt slitasje på teinene og økt agnforbruk.

Å redusere antall teiner pr fartøy er heller ikke er et egnet tiltak for å redusere problemet med tapte teiner. Norges Fiskarlag forventer at innføring av et påbud om å merke alle teiner sammen med bedre tjeneste for isvarsling og lukking av fisket vil bidra til å redusere

utfordringene med tap av bruk. Både fordi fiskerne blir dyktigere til å drive teinefiske under vanskelige forhold, men også fordi en adgangsbegrensning av fisket kan føre til færre deltakere i fisket.

Utvidelse av fredningsperioden

Norges Fiskarlag går imot å utvide fredningsperioden med månedene november og desember, og mener forslaget er dårlig begrunnet. Erfaringsmessig kan fiskeri pågå i slutten av året uten at uttaket av bløtkrabbe, eller krabbe med lav kjøttfylde er et problem. Det vises også til at fartøyene uansett har plikt til å avslutte fisket og skifte felt dersom innblandingen av bløtkrabbe overstiger 20% i de enkelte fangster, jf. reguleringsforskriften § 4 andre ledd.

De siste to årene har fisket blitt stoppet etter kun få måneder med fangst. Ved en fremtidig kvoteøkning og lukking av fisket, vil en kunne utvide sesongen vesentlig og skape helårige arbeidsplasser på sjøen, utvikle spesialtilpassede fartøy og øke verdi per kilo snøkrabbe. En slik utvikling vil imidlertid være umulig dersom fisket kun skal være åpent første halvår.

Kvoter til landindustrien og samarbeid land- sjøsiden

Norges Fiskarlag kan ikke støtte at det avsettes en egen kvote til industrien, og mener at kvoten i sin helhet må fordeles til aktive fiskere på lik linje med det som gjøres i andre fiskeri. En eventuell utvikling i retning av landinger av levende snøkrabbe må komme som følge av et naturlig samarbeid som følge av etterspørsel og fartøyutvikling.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Jan Birger Jørgensen

Kopi til: medlemslagene
Landsstyrets medlemmer
Nærings- og fiskeridepartementet

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.